

Ужгородський національний університет

Матеріальна та духовна культура племен Карпато-Дунайського регіону

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	1
Обсяг дисципліни у кредитах	3,5
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	Мультимедійний проектор для презентацій, ноутбук
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Екзамен

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у здобувачів системи знань про історію розвитку матеріальної та духовної культури племен Карпато-Дунайського регіону з найдавніших часів до раннього середньовіччя та набуття здобувачами уявлень про елементи матеріальної та духовної культури в їх історичному розвитку у визначений хронологічний період та можливості їх використання як у повсякденному житті, так і у професійній діяльності. Відтак, пропонований курс покликаний навчити майбутнього фахівця самостійно аналізувати проблемні моменти давньої історії населення Європи; набуті знання суттєво розширять поле компетентності здобувача саме як представника історичної науки та зорієнтувати його на новітні полідисциплінарні тенденції в навчанні та працевлаштуванні.

Завдання курсу: розглянути культуру племінного світу Карпато-Дунайського регіону з найдавніших часів до раннього середньовіччя на основі аналізу матеріалів досліджень стоянок, поселень, городищ, поховань, могильників, сакральних центрів, виробничих осередків, скарбів і одиничних знахідок та виділити основні етапи й охарактеризувати особливості кожного з них; засвоїти головні поняття та терміни, а також поглибити навички самостійної роботи з науковим дослідницьким матеріалом.

Дисципліна забезпечує набуття здобувачами наступних компетентностей:

- *загальні*: здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу, оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань; здатність до опанування загальнонауковими компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, загального культурного кругозору, дотримання у фаховій діяльності норм професійної етики, міжкультурної толерантності та загальнолюдських цінностей; здатність здійснювати пошук, оброблення, аналіз і контекстуалізацію значного обсягу наукової інформації з різних джерел, інтерпретацію результатів наукових досліджень; здатність працювати у міжнародному науковому середовищі; здатність використовувати сучасні методи і технології наукової комунікації українською та іноземною мовами, володіти комунікативною культурою. Здатність до ефективної комунікації з представниками різних цільових аудиторій, використовуючи відповідну лексику, методи та прийоми; здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності, критично ставитись до отриманої інформації; здатність здійснювати науково-

педагогічну діяльність у ЗВО; здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про розвиток суспільства, розуміти значення вивчення історії та археології для розвитку та євроінтеграції нашої держави.

- *спеціальні (фахові, предметні)*: здатність до опанування глибокими знаннями в галузі історії та археології, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань у сфері історії та археології, оволодіння комплексним, системним, проблемно-історичним підходами та етнологічними методами дослідження, термінологією з досліджуваного наукового напрямку; здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми дослідницького характеру у галузі історії та археології, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень; здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі історії та археології; здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень українською та іноземною (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) мовами; здатність планувати й організувати професійну та науково-інноваційну діяльність у галузі історії та археології, зокрема в ситуаціях, що потребують нових стратегічних підходів, ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в сфері історії та археології; здатність самостійно виконувати повний цикл сучасного археологічного/ етнографічного дослідження з урахуванням соціальної ваги пам'яткоохоронної складової такого дослідження; здатність дотримуватись етики досліджень, правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності; здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, оцінювати рівень власної фахової компетенції та підвищувати професійну кваліфікацію, адаптуватися до змін у професійній діяльності; здатність здійснювати наукову та науково-педагогічну діяльність у сфері історії та археології у науково-дослідних установах та закладах освіти різних типів.

Стислий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Вступ до курсу.

Тема 2. Давнє населення.

Тема 3. Неоліт.

Тема 4. Доба міді – бронзи.

Тема 5. Епоха гальштату.

Тема 6. Латенський період. Кельти.

Тема 7. Культури північнофракійських племен.

Тема 8. Племінний світ Карпато-Дунайського ареалу у першій половині I тис. н.е.

Тема 9. Давні слов'яни.